

Besiddere af saadanne Domaineparceller, der er indkommet til Rigsdagen, deels ogsaa i et Andragende, der er kommet ind til Udvalget fra Besidderne af flere større Parceller af saadanne Domainegods, som ligesom gaae ud fra den Forudsætning, at man gjør Brud paa deres Ret. Under disse Omstændigheder har Udvalget, som ikke betvivlede, at Vedkommende maatte være berettigede til ved Domstolene at gjøre deres formeentlige Ret gjældende, anseet det for hensigtsmæssigt, saaledes som steet er i Endringsforslaget, at optage en udtrykkelig Bestemmelse om, at saafremt Noget, hvis Eiendom i sin Tid er afhændet fra Domainegods, maatte formene paa Grund af de Vilkaar, hvorpaa Afhændelsen er steet, at være berettiget til at reise Krav paa Statskassen i Anledning af de Byrder, der nu blive paa lagte ham, da kunde han gjøre dette Krav gjældende ved Domstolene inden den 1ste April 1870. Det har nemlig været Udvalget klart, at idet Vedkommende bør være berettiget til at anlægge Sag, er der ogsaa væsentlige Hensyn, der gjøre det af Bigtighed for det Offentlige, at der dog kommer en Ende paa Tvivlene, og det er dette, man har villet opnaae ved at sætte som Termin den 1ste April 1870. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at Grunden, hvorfor man har meent, at det var bedst at rykke Terminen saa langt ud som til 1ste April 1870, har været et praktisk Hensyn. Man har nemlig tænkt sig, at da Spørgsmaalet for den større Mængdes Vedkommende i det Væsentlige vil være det samme gennem en Fortolkning af disse forskjellige Overdragelsesdocumenter, saa var det af stor Bigtighed ikke at fremkalde eller nøde Vedkommende til at træde særligt op og anlægge en Mængde Sager for at faae dette Spørgsmaal afgjort hver for sit Vedkommende, hvorimod man har meent, at naar man stillede Sagen saaledes, som Udvalget nu har gjort, kunde en Enkelt i alt Fald efter Overenskomst med Andre anlægge en saadan Sag og faae Spørgsmaalet endeligt afgjort, idet der er 3 Aar at løbe paa, og man havde altsaa der en Dom, et Præjudicat, som i Reglen vilde være afgjørende for alle de andre. Det er dette praktiske Hensyn, som har gjort, at Udvalget netop har valgt at sætte

Frysten saa langt som til 1ste April 1870. Man har i Endringsforslaget tilraadet at gjøre den samme Regel anvendelig med Hensyn til Fordringer, som Nogle maatte troe at have paa Statskassen i Anledning af ophevede Begunstigelser med Hensyn til Brugten af stemplet Papir. Der er nogle og endda ikke saa faa af disse Domaineparceller, som have haft en saadan Begunstigelse, og i Særdeleshed gjælder dette med Hensyn til et forhen adeligt Gods, Lundeved, — man har ogsaa haft Andragende derom til Rigsdagen —, som i Aaret 1794 gif over til at blive Domaine. I Aaret 1796 folgte man denne Domaine paa samme Maade som de øvrige, og der synes da at være tilstaaet en fritagelse eller en Begunstigelse idetmindste med Hensyn til Brugten af stemplet Papir. Denne maa nu ved Indførelsen af Kongerigets Ret i de incorporerede Districter falde bort, og i saa Tilfælde kunde man jo ogsaa tænke sig, at Noget kunde mene, at man derved havde gjort et Indgreb i hans Ret. Jeg skal i Forbindelse hermed bemærke, at en Rentekammerresolution af 25de Juni 1831 i Anledning af en Forespørgsel har sagt, at disse Parcellister paa det adelige Gods Lundeved, hvoraf en stor Deel i 1796 blev incorporeret i Haderslev Amt, indtil videre maatte nyde Begunstigelse i Henseende til Brugten af Stempelpapir; den gjør vel en Indskrænkning, idet det hedder, at det kun skal gjælde med Hensyn til extrajudicielle Sager, der angaa deres Eiendomme, men i alt Fald er der denne Resolution af 25de Juni 1831, som kan have sin Betydning med Hensyn til dette Spørgsmaal. Videre har Udvalget ikke villet gaae med Hensyn til en bestemt Henviisning til Proces, navnlig fordi der med Hensyn til de enkelte andre Tilfælde, hvori der kunde være Spørgsmaal derom, efter Udvalgets Formening ikke var nogen Anledning til at sætte en Frist for Tiden, inden hvilken der skulde anlægges Sag. Jeg skal ikke trætte det høitærede Thing med at antyde — i det Hele er det maastee ogsaa mindre heldigt at gjøre det — de Classer af Forhold, hvor der saaledes kunde blive Spørgsmaal om Tvivl; men forøvrigt ligger det i Sagens Natur, at Vedkommende i saa Fald ere berettigede til at procedere om